

Додаток 14
до Положення про організацію
освітнього процесу в
Таврійському національному
університеті імені В.І.
Вернадського

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра конституційного та міжнародного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор інституту

О.О. Ляшко
«__» _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЮРИДИЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ»

за спеціальністю

081 Право

Навчально-науковий гуманітарний інститут

Київ – 2019 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Юридична деонтологія» складена для здобувачів вищої освіти відповідно до програми підготовки фахівців за спеціальністю 081 Право ступеня вищої освіти бакалавр, за денною та заочною формою навчання.

Розробник:

Іляшко О.О. – доцент кафедри конституційного та міжнародного права Навчально-наукового гуманітарного інституту Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, кандидат юридичних наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри конституційного та міжнародного права _____

Протокол №1 від 30 серпня 2019 року

Завідувач кафедри
конституційного та міжнародного права

__В.Ю. Швачка

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Упродовж останніх років Україна намагається модернізувати вищу освіту в контексті євроінтеграції. Так, зокрема, приєднання у 2005 році нашої держави до країн-учасниць Болонського процесу передбачає не тільки суцільне визнання його принципів, але й прийняття зобов'язань щодо здійснення комплексу заходів нормативно-правового спрямування.

Навчальний курс «Юридична деонтологія» запроваджено як нормативну дисципліну з 1996 року. Тому з метою адаптація навчального процесу до вимог Європейського освітнього простору було оновлено навчально-методичний комплекс курсу «Юридична деонтологія» з урахуванням основних ключових позицій Болонського процесу.

Фундаментальною метою дисципліни є формування світоглядних позицій того, хто навчається, про свою майбутню професію, про умови та вимоги навчання у вищому закладі освіти, про найважливіші професійні стандарти, які склалися у світовій практиці здійснення юридичної діяльності.

Предметно-видовими цілями є отримання вичерпної інформації про особисті та професійні вимоги, що ставляться до представників окремих юридичних спеціальностей з метою підготовки конкурентоспроможного випускника, що буде витребуваним на ринку праці.

Загально-функціональними цілями є формування в усього загалу тих, хто навчається:

- поваги до права, до професії юриста;
- навичок моделювати практичні життєві ситуації за участю представників юридичної професії, в яких би висвітлювалися функціональні особливості відповідно професійної спеціалізації праці юристів, а також їх взаємодія на рівні правових інституцій;
- уміння обирати для себе єдине вірне, справедливе та обґрунтоване рішення, виходячи із аналізу певної правової ситуації, спираючись на норми

законів та етичних кодексів, доводити власними діями високе призначення юристів у суспільстві як представників гуманної професії.

Дисципліна «Юридична деонтологія» вивчається з першого семестру першого курсу і відноситься до циклу фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін. Юридична деонтологія тісно пов'язується з окремими темами таких навчальних дисциплін, як теорія держави та права, судові та правоохоронні органи, юридична психологія, філософія тощо.

Навчальна дисципліна «Юридична деонтологія» передбачає опанування певними знаннями про історію виникнення юридичних спеціальностей, її значення для розбудови правової держави, становлення цивілізованого суспільства.

Метою вивчення дисципліни є з'ясування студентами того, що «Юридична деонтологія» – це система загальних наукових знань про юридичну науку та юридичну практику, про вимоги до працівників юридичної сфери та системи формування професійних та особистих якостей працівників.

Завданням навчальної дисципліни є те, що вона покликана дати загальні поняття і принципи юридичної деонтології, її предмету, особливості методології та стану сучасних досліджень і перспективи розвитку.

У результаті засвоєння дисципліни, студент повинен:

знати – поняття та ознаки професії юриста; основні юридичні спеціальності; історію виникнення і розвитку юридичної спеціальності; вимоги правової культури, що складають основу професії юриста і значення моральної та психологічної культури при виконанні юристом своїх посадових функцій; поняття юридичної практики та її вида;

вміти – правильно застосовувати знання в юридичній практиці; грамотно і систематично оформляти юридичні документи; завжди з високим розумінням відстоювати права, честь і гідність людей; вести на належному рівні дискусії.

Міждисциплінарні зв'язки: юридична деонтологія; теорія правозастосування; актуальні проблеми теорії держави та права; історія держави і права; історія вчень про державу і право; філософія права; цивільне право, сімейне право, житлове право, земельне право, трудове право, кримінально-процесуальне право, соціологія права; політологія, юридична компаративістика, методологія правознавства, міжнародне право.

Форма підсумкового контролю успішності навчання студентів – залік.

На вивчення навчальної дисципліни заплановано 180 годин 6 кредита ECTS.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри конституційного та міжнародного права, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою konstkaftnu@ukr.net.

Програма курсу «Юридична деонтологія»:

Тема 1. Предмет та основні поняття курсу

Тема 2. Норми професійної поведінки правників

Тема 3. Суддівська діяльність

Тема 4. Прокурорська діяльність

Тема 5. Слідча діяльність

Тема 7. Нотаріальна діяльність

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<u>Найменування показників</u>	<u>Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти</u>	<u>Характеристика навчальної дисципліни</u>	
		<u>денна форма навчання</u>	<u>заочна форма навчання</u>
<u>Кількість кредитів ECTS - 6</u>	<u>Галузь знань</u> <u>081 Право</u> <u>(назва і шифр)</u> <u>Спеціальність</u> <u>081 Право</u> <u>(назва і код спеціальності)</u>	<u>Нормативна</u>	
<u>Кількість (7 тем)</u>	<u>Спеціалізація:</u> <u>(назва)</u>	<u>Рік підготовки</u>	
		<u>1-й</u>	<u>1-й</u>
<u>Загальна кількість годин - 180</u>	<u>(назва)</u>	<u>Семестр</u>	
		<u>1-й</u>	<u>1-й</u>
	<u>Ступінь вищої освіти:</u> <u>«Бакалавр»</u>	<u>Лекції</u>	
		<u>30 год.</u>	<u>10 год.</u>
		<u>Семінарські</u>	
		<u>30 год.</u>	<u>6 год.</u>
		<u>Практичні</u>	
		<u>год.</u>	<u>год.</u>
		<u>Самостійна робота</u>	
		<u>120 год.</u>	<u>164 год.</u>
		<u>Вид контролю:</u>	
<u>залік</u>	<u>залік</u>		

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекції	семінари	практич.	інд	сам.роб.		лекції	семінари	практич	інд	сам.роб.
РОЗДІЛ 1. ДЕРЖАНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО												
Предмет та основні поняття курсу	24	4	4			16	22	2				20
Норми професійної поведінки правників	28	6	6			16	28	2				26
Суддівська діяльність	26	4	4			18	36	2	2			32
Прокурорська діяльність	26	4	4			18	26	2				24
Слідча діяльність	26	4	4			18	24		2			22
Адвокатська діяльність	26	4	4			18	24	2				22
Нотаріальна діяльність	24	4	4			16	20		2			18
Усього годин	180	30	30			120	180	10	6			164

4. Плани семінарських занять з дисципліни «Юридична деонтологія»

Тема 1. Предмет та основні поняття курсу. Норми професійної поведінки правників.

Поняття та предмет юридичної деонтології.

Завдання та принципи юридичної деонтології.

Історичні джерела юридичної деонтології.

Документи про стандарти юридичної професії.

Типові норми професійної підготовки юристів США (загальна характеристика).

Обов'язки правника.

Сфера дії норм.

Взаємини «клієнт-правник».

Правник-консультант.

Обов'язок служіння pro bono publico.

Інформація щодо правничих послуг.

Тема 2 . Суддівська діяльність

Поняття суддівської діяльності.

Функціональні аспекти суддівської діяльності.

Зміст суддівської діяльності.

Контроль за суддівською діяльністю.

Тема 3. Прокурорська діяльність

Поняття прокурорської діяльності.

Принципи діяльності прокуратури.

Участь прокурора в якості учасника судового процесу.

Зміст роботи прокурора.

Контроль за здійсненням прокурорської діяльності.

Тема 4. Слідча діяльність

Поняття слідчої діяльності.

Завдання досудового слідства.

Принципи здійснення слідчої діяльності.

Суб'єкти слідчої діяльності.

Функціональні аспекти діяльності слідчого.

Контроль за роботою слідчих.

Тема 5. Адвокатська діяльність

Поняття адвокатської діяльності.

Види юридичної допомоги, які може здійснювати адвокат.

Право на здійснення адвокатської діяльності.

Принципи діяльності адвокатури.

Адвокат у кримінальному, цивільному, господарському та адміністративному процесах.

Обов'язкова участь захисника.

Соціальний захист діяльності захисника.

Тема . Нотаріальна діяльність

Поняття, принципи нотаріальної діяльності. Вимоги до нотаріуса.

Нотаріальні дії, що можуть вчинятися державними нотаріусами.

Нотаріальні дії, що можуть вчинятися приватними нотаріусами та іншими особами.

Контроль за діяльністю нотаріуса. Проблеми нотаріату.

5. ЗАВДАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п/п	Тема	Питання для самостійного вивчення	Література	Форма контролю
1	2	3	4	5
1.	Поняття юридичної науки та місце в ній юридичної деонтології.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підстави та критерії розподілу юридичних наук. 2. Класифікація юридичних наук та особливості предмету їх вивчення. 3. Порівняльне правознавство: поняття, загальна характеристика. 	Див №№ 1-4 списку рекомендованої літератури	Опитування
2.	Юридична практика: зміст, види, форми, функції.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості окремих видів юридичної практики. 2. Співвідношення юридичної освіти, науки та юридичної практики. 	Див №№ 1-4 списку рекомендованої літератури	Опитування

3.	Юридична діяльність, її принципи та нормативне забезпечення.	<p>1. Характеристика окремих видів юридичної діяльності та її особливості.</p> <p>2. Співвідношення принципів права та принципів юридичної діяльності.</p>	Див №№ 1-4 списку рекомендованої літератури	Опитування
4.	Правове та моральне регулювання юридичної діяльності.	<p>1. Особливості правовідносин, які виникають в процесі юридичної діяльності.</p> <p>2. Актуальні проблеми нормативного забезпечення юридичної діяльності.</p>	Див №№ 1-4 списку рекомендованої літератури	Опитування
5.	Юрист, як державний службовець. Основні риси професії юриста.	<p>1. Моральні та правові вимоги до професії юриста.</p> <p>2. Особливості праці юриста, та державного</p>	Див №№ 1-4 списку рекомендованої літератури	Опитування

		службовця.		
6.	Основні юридичні спеціальності.	1. Нормативна основа та особливості окремих юридичних професій.	Див №№ 1-4 списку рекомендованої літератури	Опитування
		2. Взаємодія працівників різних юридичних професій в процесі юридичної діяльності. 3. Особливості складання окремих видів юридичних документів. 4. Особливості правового статусу окремих категорій юристів.	Див №№ 1-4 списку рекомендованої літератури	Опитування
7.	Юридична освіта в Україні.	1. Загальна характеристика системи навчальних юридичних закладів.	Див №№ 1-4 списку рекомендованої літератури	Опитування

		2. Проблеми підвищення ефективності юридичної освіти. 3. Проблеми розвитку юридичної науки.		
--	--	--	--	--

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання є однією з форм організації навчального процесу у вищих закладах освіти, яка передбачає створення умов для як найповнішої реалізації творчих можливостей студентів і має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти одержують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Теми рефератів:

1. Юридична деонтологія її місце в системі юридичних наук.
2. Юридична практика.
3. Юридична діяльність.
4. Мораль в юридичній діяльності.
5. Правові засоби регулювання юридичної діяльності.
6. Правовідносини і юридична діяльність.
7. Основні риси юридичної професії.
8. Соціальна приналежність юриста.
9. Юрист, як державний службовець.
10. Основні юридичні спеціальності.

11. Правовий статус судді.
12. Слідчий.
13. Прокурорська діяльність.
14. Адвокатська діяльність.
15. Нотаріус.
16. Юрисконсульт.
17. Юридична освіта в Україні.
18. Державні стандарти освіти.

7. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- написання есе;
- письмова доповідь.

8. КРИТЕРІЇ ТА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

		Кількість семінарів	Максимум балів за 1 заняття	Разом
1. Робота в семестрі				
№ 1	Семінари	4	5	20
	Реферат	1	15	15
Всього по № 1			35	
№ 2	Семінари	3	5	15
	Реферат	1	10	10
Всього по № 2			25	
<i>Всього:</i>				<i>60</i>
2. Залік				40

8. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29		F	необхідне повторне вивчення курсу

Питання до заліку

з дисципліни «Юридична деонтологія»

- Фактори формування професійної свідомості і культура юриста.
- Характеристика системи учбових дисциплін, що вивчаються в юридичних вузах.
- Поняття та зміст учбової дисципліни «Юридична деонтологія».
- Роль «Юридичної деонтології» у формуванні професійної свідомості майбутнього юриста – працівника правоохоронного органу.
- Характерні відмінності юридичної наукової діяльності.
- Система методів та функцій юридичної науки.
- Поняття та зміст юридичної практики.
- Взаємозв'язок юридичної науки та юридичної практики.
- Роль юридичної практики в оволодінні теоретичними знаннями.
- Роль теоретичних юридичних знань в процесі вдосконалення практичної діяльності юристів.
- Юридичні знання в сфері економічної та політичної діяльності.
- Види юридичної професійної діяльності та їх загальна характеристика.

- Соціальне призначення юристів на етапі реформування українського суспільства.
- Роль професійно-юридичних знань у здійсненні повноважень державного службовця.
- Проблеми організації юридичного всеобучу, створення в країні ефективної системи юридичної освіти.
- Характеристика системи нормативно-правових актів, що регулюють різні напрямки юридичної діяльності.
- Учбова, професійна та наукова юридична діяльність, їх співвідношення.
- Функції юридичної науки.
- Характеристика професійної діяльності в системі правоохоронних органів.
- Характеристика нормативно-правових актів, що регламентують професійну діяльність суддів.
- Роль та призначення прокурорського нагляду в державному управлінні як різновид юридичної діяльності. Закон України “Про прокуратуру”
- Розгляд судових справ як напрямок юридичної діяльності. Характеристика правового статусу суддів. Закон України «Про статус суддів».
- Роль інституту адвокатури у ході вирішення юридичних справ. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».
- Вимоги, що ставляться до юриста професіонала – працівника правоохоронних органів.
- Професія слідчого як різновид юридичної професії. Вимоги, що ставляться до професійних якостей працівника слідства.
- Принципи та організаційні форми діяльності адвокатури.
- Об’єкти та суб’єкти професійної діяльності юристів.
- Поняття та види юридичних справ.
- Система юридичної освіти в Україні.
- Галузі законодавства, що регулюють окремі види на напрямки юридичної діяльності в системі правоохоронних органів.
- Поняття та зміст юридичної освіти.
- Правові засоби регулювання юридичної діяльності.

- Моральні принципи як базові елементи формування загальної культури представника юридичної професії.
- Співвідношення моральних та правових засобів у регулюванні юридичної діяльності.
- Юридична освіта в Україні: засоби, суб'єкти навчального процесу, принципи організації функціонування.
- Роль юридичних знань у формуванні світогляду людини – громадянина з активною життєвою позицією.
- Етикет працівника правоохоронного органу та значення міжнародних стандартів для його формування.
- Засоби формування високої професійної культури та правосвідомості юриста.
- Особливості психологічних якостей працівників юридичних служб та їх значення у забезпеченні особистого авторитету.
- Професійні та особисті якості працівників прокуратури, адвокатури та нотаріату.
- Головні напрямки виховної та просвітницької роботи у подоланні правового нігілізму в Україні.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Список рекомендованої літератури

І. Основна література

- Бандурка О.М. Юридична деонтологія. – Х., 2002.
- Гусарєв С.А. Юридична деонтологія. – К., 2002.
- Скакун О.Ф. Хрестоматія по юридической деонтологии. – Х., 2002.
- Сливка С.С. Юридична деонтологія. – К.: Атіка, 2001.

II. Додаткова література

- Гайкова В.Т. Основы государства и права. – М., 2001.
- Конституція (Основний закон) України. – К., 1996.
- Ківалов С.В. Основы правознавства. – К.: Юрінком-Інтер, 2001.
- Кузнецов Э.В. Наука о праве и государстве. – К.: Знання, 2001.
- Марченко М.Н. Проблемы теории государства и права. – М., 2001.

Матеріально-технічне забезпечення

Курс лекцій, підручник, методичка з дисципліни, методичні рекомендації до написання курсових робіт.

Адреси в глобальній комп'ютерній мережі Internet

- <http://zakon.rada.gov.ua> – Законодавство України
- <http://www.president.gov.ua> – офіційне інтернет-представництво

Президента України

- <http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал (Кабінет Міністрів України)
- <http://mvs.gov.ua> – Міністерство внутрішніх справ
- <http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України
- <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України

ім. В.І. Вернадського

- <http://www.rada.kiev.ua> – Бібліотека Верховної Ради України
- <http://www.scilib.univ.kiev.ua> – бібліотека Київського національного

університету ім. Тараса Шевченка

- <http://www.ukma.kiev.ua> – наукова бібліотека Національного університету

Києво-Могилянська академія

- <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/index.htm> – Форум права (електронне наукове фахове видання)

- <http://ru.wikipedia.org> – Википедия (свободная энциклопедия)
- <http://www.lawbook.by.ru> – Библиотека юриста